

Z uspehi iz starega v novo leto

Obrisi meja krajevne skupnosti »Hinko Smrekarja« na karti teritorialne razdelitve občine Ljubljana-Siška za območja krajevnih skupnosti človeku nehoti ustvarijo vtis, kot da vidi značilni »italijanski škorenj« na zemljevidu Evrope. Pa vendar je to prav tisti del jedra stare Šiške, ki je v preteklosti, obdan z žico, grenko okusil, kakšna je ta »velika dvojica« kot okupator. Danes živi na tem območju krajevne skupnosti 8.500 prebivalcev, kar jo uvršča med največje. Da je to star del šišenskega jedra, je takoj videti na stanovanjskih hišah in stavbah, ker je na njih moč goče zaslediti častljivo patino časa.

• To značilnost dopolnjujejo tudi podatki o starostni strukturi prebivalstva. Prevladuje generacija srednje starosti. V ilustracijo dodajmo, da je kar 600 krajanov starih nad 70 let. Od vsega prebivalstva je samo 3.000 zaposlenih. Zaradi prostorske omejitve novih gradenj skorajda ni. Večina hiš je v zasebni lasti in marsikatera bi bila potrebna prenove.

Poglobljena krajevna samouprava

• Ne glede na te značilnosti je v družbenopolitičnem življenju čuti živahen utrip. Krajevna samouprava je zelo razvejana. Organizirana je prek skupščine sveta KS, poravnalnega in potrošniškega sveta ter 13 raznih komisij pri svetu KS. V neposredno samoupravno življenje je vključenih 280 krajanov, če pa k temu prištejemo še aktivne družbenopolitične krajanke, se številka povzpne na 460.

• Zelo razširjen je delegatski sistem. Razen temeljne delegacije deluje še 11 delegacij samoupravnih interesnih skupnosti. Močno si prizadevajo poglobiti samoupravni sistem tudi prek zbora stanovalcev in 69 hišnih svetov, ki pa so za zdaj še zelo slabo organizirani. Prav tako so številne tudi družbenopolitične organizacije. Poleg krajevnih konference SZDL imajo še 5 osnovnih organizacij ZK, ki so povezane v svet ZK KS, organizacijo ZZB NOV, ZRVS s 3 osnovnimi organizacijami, organizacijo RK z 2 območnima aktivoma in dvema v ustanavljanju ter aktivni v KEL, LEK in Železničarski šoli.

• Mladina ima sicer svojo organizacijo, vendar je nedelavna. Mladi navajajo za vzrok pomanjkanje prostorov. Res je, da nimajo prostora za razvedrilo, imajo pa na razpolago prostor na sedežu KS za organizacijske aktivnosti.

• Glede na to, da je krajevna skupnost zaradi svoje infrastrukture cest in urbane razporeditve prebivalstva že po naravi razdeljena na štiri območja, so po besedah Alojzije Srdoč, tajnice KS, tudi neposredno samoupravno odločanje krajanov prilagodili območjem. V tem smislu so institucionalizirali štiri zbore krajanov. Izkazalo se je, da je bila takšna rešitev pravilna. Krajanje se zborov bolj številno udeležujejo kot prej, saj na njih razpravljajo in odločajo o problemih, za katere so vsakodnevno življenjsko zainteresirani. Na ta način so se organizirale tudi družbenopolitične organizacije in prilagodile delo novi obliki.

Pomembni so tudi drobni problemi

• Problemi, s katerimi se ukvarja njihova krajevna samouprava, so podobni tistim v drugih mestih KS. Sive lase jim dela pomanjkanje prostorov, nič manj pa prometna in komunalna problematika. Ker na te rešitve ne morejo vplivati sami, se običajno dolgo

vlečejo. Varstvo okolja jim prav tako povzroča veliko preglavic, onesnaževalci pa običajno nimajo kaj prida posluha za njihove zahteve.

• Na njihovem območju ima svoj sedež 17 OZD, vendar je sodelovanje z njimi zelo slabo, z izjemo s »KEL«. Krajevna skupnost je vse seznanila s svojimi programi razvoja, vendar jo niti ena od OZD ni obvestila, če so in kaj so o njih razpravljali. Tudi glede usklajevanja zaposlovanja in reševanja stanovanjskih problemov njihovih delavcev in nič drugega.

• Poleg večjih pa imajo krajanje, čeprav manjše, zato pa zanje nič manj pomembne vsakdanje probleme. Na njihovem območju obratuje 82 zasebnih obrtnih delavnic raznih strokov, vendar ni takšnih, ki bi se ukvarjale z drobnimi storitvami, na primer: s popravili gospodinjstev aparatov, z drobnimi mizarskimi deli, ravno tako zidarskimi, plesarskimi, elektrikerskimi in podobno. Glede tega bo najbrž morala kaj storiti občina z ustreznimi in stimulatивnejšo davčno politiko, da bi postala tudi drobna obrt vabljivejša. Med drobne probleme, ki tarejo zlasti starejše krajanje, sodi tudi ta, da ob sobotah in nedeljah popoldan ali zvečer ni odprtega nobenega lokala, sploh pa ni obnega primerne, se pravi solidnega, domačnega lokala, kjer bi po stari slovenski šegi in navadi sedli na »kozarček razgovora«. Gostilna »Majolka« je edina, ki je v bližini, vendar se v njej shajajo samo mladi, med katere se starejši zaradi hrupa ne morejo vključiti. Sicer pa so tudi cene glede na raven lokala, slabe strežbe in nevljudnosti strežnega osebja pretirano visoke. Vse drugače je, pravijo, v hotelu »Bellevue«, kjer je postrežba odlična in še cene so solidne, težava je le v tem, da je zanje malo oddaljen in težje dostopen. Na račun trgovine sicer ni bilo slišati pripomb, kolikor pa jih imajo, so podobne tistim, ki jih danes povsod slišimo, da vedno česa zmanjka na prodajnih policah.

Društvena dejavnost je zelo živahna

• Čeprav je mladinska organizacija nedeljavna, se mladina vseeno spontano in množično udeležuje v tukajšnjih športnih društvi, kjer ima na voljo kar tri. Športna in fizikalna dejavnost je v krajevni skupnosti nasploh zelo bogato razvita. TVD Partizan

Spodnja Šiška šteje okrog 800 članov. Njegov tajnik Zdenko Muhar je povedal, da razen drugih športov goji društvo tudi vrhunski šport v več disciplinah. Njihova vrsta ženske gimnastike na primer predstavlja jedro državne reprezentance, ki se udeležuje vseh večjih tekmovanj tudi na tujem. Alenka Zupančič je na lanskim mediteranskih igrah v Splitu osvojila kar dve srebrni medalji. Svoj največji osebni uspeh je dosegla lani v parterju. Lepe uspehe žanjejo tudi judoisti, tako v slovenskem kot jugoslovanskem merilu. Dušan Dimovski je osvojil lanski naslov držav-

nega prvaka. Veliko telesnokulturne vzgoje posvečajo predšolskim otrokom, kajti zavedajo se, da od jutra raste dan. Društvo se vključuje tudi v razvijanje rekreacijskega športa za nečlane.

• Nič manj ni uspešno Železničarsko športno društvo Ljubljana, stadion Šiška s svojimi 820 člani razpolaga s stadionom, ki lahko sprejme 25.000 obiskovalcev. Milorad Orel, predavatelj telesne kulture, sicer upravnik stadiona, je naštel celo vrsto klubov v okviru društva. Poleg moškega nogometnega kluba imajo tudi ženski nogometni klub, za katerega ni skoparil z laskavimi izjavami. Povedal je, da je to edini klub te vrste v Sloveniji, hkrati pa se je plasiral že v I. zvezno ligo. Tretje mesto v I. zvezni ligi je osvojil tudi rugby klub. Lani mu je bila zaupana organizacija mednarodne tekme za prvenstvo Evrope med reprezentancama Nizozemske in Jugoslavije na stadionu Šiška. Ne brez razloga je s ponosom naštel, da je Marjan Černe, član atletskega kluba, državni reprezentant, Mirjam Korajlija pa prvakinja Jugoslavije in najhitrejša mladinka na Balkanu, ki jo trenira profesionalni trener Slavko Černe. Uspešno nastopajo tudi balinarski klub s 3 sekcijami, odbojkaški, teniški in varpa klub. Varpa šport je pri nas docela neznan, zelo znan pa je na Švedskem, kjer ga gojijo kot nacionalni šport. Omenimo naj še, da imajo ustanovljen tudi judo in košarkarski klub, žal pa slednji goji samo še rekreativno košarko, čeprav je bil nekoč pokalni prvak Jugoslavije in član I. zvezne lige. Po mnenju tov. Orla je za to kriva reorganizacija v telesni kulturi, delno pa tudi neaktivnost vodstvenega kadra. Društvo bo prihodnje leto slavilo 60-letnico obstoja in za to priložnost pripravlja svečane prireditve, ki bodo verjetno stekle v počastitev občinskega praznika.

Množično vključevanje mladih

• Tudi tretje, Železničarsko šolsko športno društvo, v katerega je včlanjenih 230 gojen-
cev oziroma dijakov Železničarskega šolskega
centra ter 150 mladincev iz KS in delovnih
organizacij, je zelo aktivno. Po besedah Ni-
kole Popivode, predsednika društva, »so nji-
hova prizadevanja usmerjena predvsem v
množično vključevanje mladih v telesno kul-
turo. Pritegnitev mladih iz delovnih organiza-
cij in krajevne skupnosti si štejejo za lep u-
speh, kar v resnici tudi je. Pohvalijo pa se
lahko še z marsikaterim športnim uspehom.
Na tekmovalni srednji šoli mesta Ljubljana
v nogometu so dosegli drugo mesto. Ravno
tako njihovo društvo tekmuje za prvenstvo
v ženski gimnastiki; od mestnega do republi-
škega. Letos je bilo društvo celo organizator
I. državnega prvenstva srednjih šol.

• Pri naštevanju društev ne moremo mi-
mo zelo prizadevnega in požrtvovalnega Ga-
silskega društva Spodnja Šiška, ki vztraja v
svoji aktivnosti kljub nemogočim prostorskim
težavam, kajti lastnih prostorov sploh nima.
S svojo opremo se potika že precej dolgo po
zasebnih prostorih, nima pa tudi telefona. Po-
trepljivi so gasilci, ni kaj reči, da še vedno
čakajo na davno dane obljube, da bodo kma-
lu dobili svoje prostore. Društva prijateljev
mladine in Turističnega društva bi zaradi nji-
hove nedejavnosti lahko brez škode ne ome-
njali, toda ker je v ustanovitvi Društvo upo-
kojencev, ni odveč, če ga opozorimo, naj se ne
bi zgledoval po njih, kajti zgledi vlečejo.

• Velik delež k splošni družbeni aktivnosti
v krajevni skupnosti prispeva zlasti organi-
zacija Rdečega križa, ki s svojimi humanitar-
nimi akcijami in programi v ničemer ne za-
ostaja za uspehi drugih društev. Hiacinta
Civka-Skoda, tajnica RK, nam je povedala
tole: »Naša organizacija RK šteje okrog 3.000
članov. Ob letošnjem katastrofalnem potresu
v Črni gori smo se takoj vključili v zbiranje
pomoči. Zbrali smo nad 50.000 dinarjev v go-
tovini in obveznicah in prav toliko v materia-
lu. Ker takšna ali podobna nesreča lahko tudi
nas kdaj doleti, smo nabavili vso potrebno
opremo in sanitetni material za zasilno am-
bulanto. Potrebujemo le še ambulantni šot-
tor. Tega nameravamo kupiti iz prostovoljnih
prispevkov, zbranih ob fluorografiranju na-
ših krajanov. Med krajanji prirejamo tudi
zdravstvena predavanja in organiziramo te-
čaj za nego bolnikov na domu. Žal se jih
mladi ne udeležujejo, ampak samo starejši
ljudje. Posebno pozornost posvečamo tudi
kranjom, starejšim nad 70 let. Pred koncem
leta obiščemo skupaj s patronažno službo ZD,
predstavniki KS in ZZB vse, ki so nepokretni
ter jih priložnostno obdarimo, za druge pa
priredimo družabno srečanje. Med našimi čla-
ni imamo tudi precej rednih krvodajalcev,
naše krvodajalske akcije pa so tudi sicer ved-
no uspešne,« je zaključila.

Obrisi prihodnosti

• Za zaključek pa naj spregovorimo še o
smernicah srednjeročnega in dolgoročnega
programa razvoja KS Hinko Smrekar. Res še
ni popolnoma izoblikovan, vendar že ponuja
osnovne obrise. Do leta 1981 naj bi bil do-
končno rešen problem industrijske cone, s tem
pa stanovanjskega otoka, ki zavira njeno
razširitev, kajti to se vleče že 10 let. Program
predvideva dokončno ureditev kraja Stara
cerkev, kjer naj bi do 1985. leta zrasli po-
slovno-stanovanjski objekti. Urejen naj bi bil
tudi trikotnik nekdanjega »Urbana« in dal
prostor krajevnemu družbenemu centru. Ker
bi bil v tem primeru uporabljen tudi ves kom-
pleks sedanje tržnice, krajanji zahtevajo, da se
v programu določi lokacija za novo tržnico
kje v bližini. Na Jami predvidevajo gradnjo
novega vzgojnovarstvenega zavoda, kot ma-
tično ustanovo z dvema oddelkoma v kareju
»Stara cerkev«.

• Naj zapišemo samo še sklepno misel. Ni
zmage brez boja, ne uspehov brez problemov.
Zato verjamemo, da se bodo ob skupnih na-
porih vseh krajanov lanske uspehi tudi letos
ponovili ali pa bodo celo preseženi.

I. Osolnik

Kdo res pozna »novo« KS Dravljje?

V iskanju skupnega jezika

Zaradi izredno hitre stanovanjske izgrad-
nje ter močnega priliva novega prebivalstva
so se v nekdanji KS Dravljje vedno bolj stop-
njevali in zaostrovali razni pereči problemi.
To je dalo povod, da so se občani (na refe-
rendumu marca 1979) odločili za delitev nek-
danje KS Dravljje na tri nove krajevne skup-
nosti, in sicer so nastale: »nova« KS Dravljje,
KS bratov Babnik (Dravelska gmajna) in KS
Dolomitski odred (ŠŠ 8).

• Kadar govorimo o sedanji, »novi« KS
Dravljje, imamo v mislih pretežno le območje
soseske ŠŠ 7, katere meje potekajo med Ce-
lovško, Kavadarško ter novo Vodnikovo in
novo Dravelsko cesto. Prav za ta del KS
Dravljje je značilna izredno hitra urbanizaci-
ja, saj je bilo na tem območju v zadnjem
času zgrajenih in naseljenih kar sedem veli-
kih stanovanjskih blokov s po 240 stanovanj-
skimi enotami, dom starejših občanov itd.

• Zdaj pospešeno gradijo vzgojnovarstveni
zavod, osnovno šolo, pošto s telefonsko
centralo, veliko samopostrežno trgovino, ban-
ko itd. Občutno pa je še vedno pomanjkanje
raznih storitvenih obrti, servisov, telefonskih
priključkov, kulturnih in družabnih lokalov
itd.

• Razen družbenopolitičnih organizacij so
na tem območju KS Dravljje izredno aktivni
in razgibani društvo prijateljev mladine, pro-
stovoljno gasilsko društvo, rdeči križ in šport-
no društvo, zadnji čas pa tudi novo osnovano
turistično društvo ter društvo upokojencev.

• Aktualno je zlasti izboljšanje medse-
bojnega informiranja ter neposrednega so-
delovanja in sodelovanja najširših množic itd.

• Zelo pomembno je dejstvo, da k »novi«
KS Dravljje ne sodi samo soseska ŠŠ 7, tem-
več tudi celotna industrijska cona od Celov-
ške ceste ter ceste v Stegne pa vse do ob-
činske meje z Bežigradom in po tej meji pro-
ti severozahodu do ceste v Kleče in po njej
nazaj k železniški progi in po tej progi do
nove Dravelske in Celovške ceste. To ob-
močje je mnogo večje od soseske ŠŠ 7.

• Pred leti so hodili Dravljčani semkaj
obdelovat polja in njive, saj na območju Ste-
gen ni bilo nobenega naselja, pa tudi solidne
stanovanjske hiše ne. Zaradi izredno promet-
ne Celovške ceste (Sojerjeva in Dražgoška
sta sedaj slepi ulici brez neposrednega izho-
da na Celovško) Dravljčani redko zaidejo na
drugo stran in so jim dogajanja tamkaj sko-
raj neznana. Zaradi tega bomo prav to ob-
močje malo obširneje prikazali.

• Razen trgovskega podjetja Delikatese,
ki ima na Stegenski št. 3 TOZD prodaje na
drobno in TOZD prodaje na debelo ter še
delovno skupnost skupnih služb, obratujejo
ob Celovški cesti še kovinsko podjetje Uni-
tas, tiskarna Slovenija ob Kumerdejevi, ser-
visi Avtotehne, bencinske črpalke Petrola itd.
Kaj pa je za tem?

Največje industrijsko središče

• Iskra si je daljnovidno zagotovila vse
ozemlje nekdanjih Stegen v izmeri več deset
tisoč kvadratnih metrov koristne površine.
Na teh nekdanjih stegenskih njivah in poljih
je nastala prava eksplozija hitre gradnje
Iskrinih industrijskih obratov. Poglejmo že
obstoječe:

Stegne 7: Iskra — avtomatika, TOZD za
elektrooptiko.

Stegne 11: Iskra — industrija elektronike
in zvez, TOZD proizvodnja mehanskih delov
ter delovna skupnost njihovih skupnih služb,
nadalje Iskra — industrija sistemov elektro-
nike in zvez, TOZD telefonski in telegrafski
sistemi, TOZD usmerjene zveze ter TOZD ko-
mercialna in inženiring.

Stegne 13: Iskra — avtomatika, TOZD av-
tomatskih in varilnih naprav.

Stegne 15: Iskra — avtomatika, TOZD
orodje, Iskra — avtoelektrika, TOZD žarnice,
Iskra — mikroelektronika.

Stegne 17: Iskra — industrija elementov
za elektroniko, TOZD naprave in orodje,
TOZD feritnih materialov ter delovna skup-
nost njihovih skupnih služb.

Stegne 21: Iskra — industrija elementov
za elektroniko, TOZD magneti.

Stegne 23: Iskra — TOZD proizvodnja ba-
terij in delovna skupnost njihovih skupnih
služb.

• Na tem območju bo Iskra zgradila, raz-
širila in na novo razvila še vrsto sodobnih
obratov na etažni površini kakšnih 15.000
kvadratnih metrov. Po sedanjih predvideva-
njih bo tukaj delalo okrog 8.000 delavcev.
Razumljivo je, da so v zvezi s tem potrebne
tudi sodobno urejene prometne zveze, kakor
tudi mnogi servisi družbenega standarda, u-
strezna splošna in zobna ambulanta, športna
in otroška igrišča ter rekreacijske površine,
vzgojnovarstveni zavodi, knjižnica, samopo-
strežna trgovina, razni kioski ter storitveni
servisi itd. Delavci Iskre danes na tem ob-
močju še vedno delajo v zelo težkih razme-
rah ter nujno potrebujejo ustrežnejše ter
večje delovne prostore z vso spremljajočo
infrastrukturo.

Več sodelovanja in povezovanja potrošnikov in proizvajalcev

• Kratak pregled in pogled na novo KS
Dravljje kaže, da ta sestoji iz dveh bistveno
različnih delov. Na eni strani Celovške so
pretežno občani-potrošniki, a na drugi strani
delavci-proizvajalci. Tako Celovška cesta deli
novo KS Dravljje na pretežno potrošniški in
pretežno proizvodni del, na najmodernejši
stanovanjski del in na največji industrijski
center Ljubljane.

• Na obeh straneh Celovške ceste so za-
radi hitre izgradnje podobni problemi. Na-
staja vprašanje, kako zblížiti ljudi obeh de-
lov KS Dravljje, saj vsi dihaajo isti zrak, do-
življajo podobne probleme lokalnega prome-
ta, preskrbe, razvedrila, oddiha itd. Potrebno
bi bilo, da bi si segli v roke, poiskali skupni
jezik ter uravnali družben korak v boljšo in-
frastrukturno ureditev celotne KS Dravljje,
kakor tudi vseh drugih skupnih problemov.

Pavle Šegula

VZEMI SI ČAS, NE ŽIVLJENJE!

Ko se poslabšajo pogoji vidljivosti, je treba
prižgati zasenčene in ne parkirne luči

Svet za preventivo in vzgojo
v cestnem prometu SRS